

А след смъртта какво?

Какво става след смъртта с умрелите?

Докато оплакват една мъка, която човек не може да разсее, една усмивка, която те никога вече не могат да върнат, и докато немощно гледат ковчега, в който се намират безжизненото тяло на техния обичен покойник, в мислите на мнозина несъмнено се появяват и натрапват въпроси във връзка с този толкова тайнствен феномен, който наричаме “смърт”.

Какво е смъртта? Къде отива покойникът? Е ли смъртта край на нашето съществуване или тя представлява само вход към някое по-чудесно, по-пълноценно и по-съвършено съществуване? Кардинал Кушинг на погребението на покойния Джон Кенеди изрази общото заключение на съвременната теология: “Сега по неведомите Божии пътища той е повикан във вечния живот на отвъдната страна на всички стремежи, усилия и борби, там, където завинаги е мир.” И нещо повече, в молитвата си при този случай той подчерта между другото: “Нека ангелите го отнесат в рая.”

Съществуват много различни възгледи – искрени мнения – за състоянието, в което се намират умрелите. Някои вярват, че когато умре някой, който в живота е бил добър, той веднага отива на небето; а когато умре някой, който тук е бил нечестив, безбожен, той в същото време отива направо в огнения пъкъл.

Други пък казват, че не е точно така, но че човек, когато умре, отива в така нареченото чистище, за да се очисти там от греховете. Мнозина, напротив, упорито твърдят, че покойникът отива в света на духовете, откъдето може да изпраща поръчения на своите обични на земята.

В продължение на дълги векове, докато бленуващо е размишлявал върху живота от другата страна на гроба, човекът, застанал сред мирните места за почивка на своите скъпи покойници, е подновявал в себе си въпроса, който неудържимо му се е натрапвал: Когато човек умре, ще оживее ли отново? Но затворената уста на обичния покойник не отговаря повече нищо, немият и студен гроб ни най-малко нехае за болезненото оплакване, което изпълва със скръб всяко човешко сърце.

Говорейки за своята надежда за бъдещето, Иов казва: “Ако чакам, гробът е жилището ми...” (Иов 17:13). Това място на почивка той описва като “тъмната земя” (Иов), където няма никакъв ред, където са напълно еднакви и бедните, и богатите, където изнемогващите си почиват, и където окончателно “слугата е свободен от господаря си” (Иов 3:18,19;10:21,22)

О, студена земя, която не издаваш глас, колко милиони Адамови деца почиват в твоите долини на мир – долини, които се наричат гроб! Колко човешки тела – синове на глината – са намерили своето прибежище в твоите тесни гробове! Колко от тях спят в твой прах заедно! В сърцето на онези, които дойдат тук не бушуват повече приливите и отливите на горещи амбиции, защото царската корона и робската верига лежат еднакво една до друга в твоите студени предверия на тишината.

Гробът наистина е място на тишина. Тук повече нищо не се говори. Неговите безбройни обитатели спят сън, при който нищо не се сънува, нито времето се измерва по дни и часове. Те не знаят нищо, нито имат съзнание за онова, което става и се върши на света. Така е писано:

“МЪРТВИТЕ НЕ ЗНАЯТ НИЩО” Еклесиаст 9:5

Сатана възнамеряваше да превърне гроба в тъмница за умрелите – тъмница, която никога не би могла да се отвори, нито да се излезе от нея. Но Христос слезе до мрака на тази тъмница, отпочина си малко в нейната тишина и след това излезе от нея като победител с ключовете за гроба и смъртта (Откр. 1:18).

Това хладно място на тишина е сега място за почиване, под властта на възкръсналия Спасител, място, където уморените Божии любимци си почиват за кратко време преди безкрайната активност, която ги очаква през вечността.

Но сама по себе си смъртта не е никаква благодат или щастие. Тя не е врата към славата, нито вход към света на духовете. В Свещените писания на Библията тя е позната като “царят на страха” и “последният враг”. Но Христос унищожи силата и властта на смъртта. Той държи ключовете на гроба и ще повика Своите обични, които спят там, защото – казва Той – “Аз съм жив и вие ще живеете”.

В това хладно място на тишина покойните спят сън, при който нищо не се сънува. Говорейки за починалите, Христос каза: “Лазар, нашият приятел, заспа” (Йоан 11:11). На друго място четем: “Давид, след като в своето си поколение послужи на Божието намерение, заспа и биде положен при бащите си, и видя изтление” (Деяния 13:36). За първия християнски мъченик Стефан четем, че докато го обсипваха с камъни, видял “небесата отворени”, поискал от Господ прошка за убийците си; и “като рече това, заспа” (Деяния 7:56,60). “И много от спящите в пръстта на земята ще се събудят” (Дан. 12:72). “Ето една тайна ви казвам: Не всички ще починаем (английският превод гласи “заспим”), но всички ще се изменим” (1Коринт. 15:51). “Твоите умрели ще оживеят. Моите мъртви тела ще възкръснат. Събудете се и запейте радостно, вие, които обитавате в пръстта” (Ис. 26:19).

От този дълъг сън праведните ще бъдат събудени за вечна радост и щастие. “Понеже сам Господ ще слезе от небето с повелителен вик, при глас на архангел и при Божия тръба; и мъртвите в Христа ще възкръснат по-напред” (1Солун. 4:16).

Живот след смъртта

Лесно е да се види, че животът и смъртта са две взаимно изключващи се сили. Христос оживя след смъртта, но докато беше мъртъв в Него нямаше живот. За непокаяните е заявено недвусмислено: “А други мъртви не оживяха, докато не свършиха хилядата години” (Откр. 20:5). Това напълно очевидно доказва, че у тях до възкресението няма никакъв живот, нито знаят нещо.

Животът, който Бог е предвидил за Своя народ, не е живот в гроба и смъртта, но живот от другата страна на гроба – живот след смъртта и възкресението. Христос казва: “Аз съм възкресението и живота; който вярва в Мене, ако и да умре, ще оживее” (Йоан 11:25). За изкупените е писано: “И не могат вече да умират, защото са равни на ангелите; и като участници на възкресението, са чада на Бога” (Лука 20:36). Според това всички, които станат при първото възкресение, са Божии чада. Това възкресение ще стане, когато Христос дойде от небето да повика Своите верни, които спят в праха. Така вечният живот започва едва при първото възкресение.

В човека все пак има нещо, което смъртта не може да повреди – това е характерът, записан в небесните книги. Това е вътрешната част на човека,

често наричана душа, нещо, което “човеците не могат да убият” (Матей 10:28). Характерът е една ценност, която прави човешкото същество безсмъртно и при възкресението, “когато това смъртното се облече в безсмъртие”, човек ще стане в Божия образ.

Думите душа и дух се споменават в Библията 1700 пъти. Никъде нито за едното не е казано, че е безсмъртно. Еврейските и гръцките изрази, от които са преведени тези думи на нашия език, се отнасят за шейсет и девет различни понятия. Но далеч от това да нарече нещо безсмъртно, едно от тези понятия, за което евреите са употребявали думата душа, се отнася за “мъртвите”. Такава употреба на споменатата дума се среща в Стария завет много пъти. Например Левит 21:11; Числа 6:6; 9:6,7,10. Тук думата душа се употребява за мъртво тяло.

Безсмъртие ще бъде дадено на човека едва когато оживее отново след смъртта и когато се преобрази “нашето унищожено тяло, за да стане съобразно с Неговото славно тяло” (Филип. 3:21). Човек трябва да се бори и се стреми към безсмъртие, защото то не е нещо, което той вече притежава. Римл. 2:6,7 Той трябва да получи това като Божия дар, за да може при възкресението да се облече в него (1Коринт. 15:53).

Когато това смъртното се облече в безсмъртие и това тленното се облече в нетленно, победата напълно ще погълне смъртта и верните никога вече не ще умират.

Верните, които ще бъдат заварени живи, когато дойде Христос, ще бъдат също така “преобразени”, за да могат заедно с умрелите светии, които възкръснат при първото възкресение, да бъдат направени способни да понесат товара на годините на вечността. “Не всички ще починаем, но всички ще се изменим” (1Коринт. 15:51). “И както сме се облекли в образа на пръстния, ще се облечем и в образа на небесния” (1Коринт. 15:49).

Тялото, което не е свободно от греха, Бог не може да го направи безсмъртно. Само онези, които носят божествения облик, могат да наследят безкрайния живот, който се измерва с живота на Бога. Преобразяването на характера трябва да се осъществи в живота на тази земя. Докато живеем тук, в пълния със зло свят, трябва да станем и участници в божественото естество.

Някои са се върнали от гроба

Когато застанат директно срещу въпроса: Какво мислят за истинското състояние на умрелите, много, избягвайки отговора, казват: “Никой не се е върнал оттам, за да ни каже как е там.” Но има факти, и то неоспорими, че някои наистина са се върнали от гроба и смъртта. Не! Не става дума за привиждане на някакви призраци, които се явяват като духа на покойника, но за добре познати личности, които по чуден начин са повдигнати от мъртвите, върнали са се вкъщи и при своите близки и отново са поели грижите и отговорностите на този земен живот. Един от най-изтъкнатите такива случаи, отбелязани в Свещеното Писание, е възкресяването на Лазар от Витания, братът на Мария и Марта. Той е бил мъртъв четири дни; и естествено, както при всеки такъв случай, тялото му вече е било започнало да се разлага. Прочетете внимателно описанието на това чудо, записано в Евангелието на Йоан 11 глава. Извеждането на Лазар от гроба е било свидетелство не само за учениците и за Лазаровите сестри, но и за групата евреи, дошли от Ерусалим да бъдат съпричастни на опечалените и ги утешат. Ако е било популярно и възприето от болшинството вярването, че душата, или духът

– онази част от човека, където се намира неговото съзнание –при смъртта отива директно в небето, то Христос щеше да повика Лазар от небето. Вместо това четем: “Като каза това, извика със силен глас: “Лазаре, излез вън!” Умрелият излезе с ръце и нозе повити в саван, и лицето му забрадено с кърпа. Исус им каза: “Разповийте го и оставете го да си отиде.” (Йоан 11:43,44) Не съществува ни най-малък намек, нито каквото и да е, въз основа на което би могло да се предполага, че душата на Лазар е била повикана от царството на щастieto и блаженството да се всели отново в смъртното тяло от глина. Не! Исус призова: “Лазаре, излез вън!” И умрелият веднага се събуди от съня, който наричаме смърт.

Това описание показва, че някои, виждайки това чудо, са повярвали в Исус, докато други са били толкова закоравели и упорити, че след това са станали още по-решителни в съпротивляването си на Христовото дело. Веднага са избързали да отидат в Ерусалим, да известят за случилото се на главните свещеници и старейшини. Това доведе до още по-решителни усилия Исус да се изпрати на смърт и до таен заговор, че дори и свидетелството на Лазар да се смълчи. Не знаем колко дълго Лазар е живял втората част на своя живот, но очевидно е, че е имал достатъчно случаи за разговор с онези, които биха желали да разберат лично от него какви са били усещанията му, чувствата и опитностите при умирането, докато се е намирал в гроба и при събуждането от съня, наречен смърт. Какъв голям интерес е бил могъл да се появи за такова известие! От какво значение би било едно такова известие за изучаване в религиозните училища!

Причината, че в новините на тези дни не са разпространени такива Лазарови изявления, е в това, че той не е правил подобни изявления. Пълното мълчание по този въпрос представлява потвърждение на ясно изложената библейска истина, че “мъртвите не знаят нищо”; че Когато смъртта затвори очите на покойника, “в същия този час престават всичките му помисли”.

Има, разбира се, и други, които са се върнали от смъртта. Да споменем още няколко имена на такива отбелязани в Новия завет: дъщерята на Яир, младежът от Трояда, който налегнат от сън падна от прозореца на третия етаж и загина, и когато Павел върна към живот; и накрая, но не и най-незначителното, Тавита, която от ледената прегръдка на смъртта беше върната на нейната църква в Йопия и чието име в християнската църква през изминалите столетия остана увековечено. Възможно ли е било всеки от тези възкръснали да е бил заклет да мълчи и да запази само за себе си знанието, което само те са могли да имат, за тайнствеността, с която е обвита смъртта? Подобно на Лазар те не са имали нищо да кажат за това, защото по отношение състоянието на мъртвите няма какво да се каже, освен онова, което в Божието Слово е така ясно написано: “Защото в смъртта не се споменува за Тебе, в гроба, кой ще Те славослови” (Псалом 6:5).

Вечно мъчение

Непокаяните ще станат при второто възкресение, в края на хилядогодишния период, описан в Откровение 20:15. Те също ще оживеят след смъртта (защото Христос е дал живота Си за всички), но с очевидната разлика от спасените, че ще запазят земния си облик. За непокаяните не ще има никакво преобразяване; те щ възкръснат с всичките белези и следи, които грехът е оставил върху тях. Оттук и констатацията на псалмиста: “Като ги събудиш, Господи, ще презреш образа им” (Псалом 73:20 англ.прев.)

Непокаяните също ще излязат от гроба, от това място на тишина, но ще станат само, за да получат заплатата за своя лошо прекаран живот, напълно недостоеен за безсмъртие.

През дългите години на почиване в гроба непокаяните не понасят никакви мъки. Иов казва, че “нечестивият се пази за ден на погибел и че в ден на гняв ще бъде закаран” (Иов 21:30). А апостол Петър казва, че несправедните са пазени за “деня на съда”, за да приемат наказание.

Човешката теология от древността “настанява” нечестивите в място на мъчение без какъвто и да е съд, без съдебни заседатели; но Бог не постъпва така, нито си служи с такива методи. Той няма милиони жалки същества, които, както твърдят, с векове са били мъчени, едва накрая да ги призове, за да види дали съдът ги е намерил за виновни и заслужаващи наказание. Не! Това никак не е в съгласие с Неговите планове и намерения. Всички спят еднакво до деня на първото или второто възкресение. Тогава ще бъдат събудени, едни за живот, а други за срам и презрение. Безбожните ще трябва да понесат мъки в огъня. Но когато се намерят в огъня, вместо да останат в пламъка живи, “димът на тяхното мъчение ще се издига високо и цялата вселена ще види, че огънят има сила над тях. Този дим ще се издига дотогава, докато всички не бъдат напълно унищожени и така нечестивите завинаги ще бъдат заличени от лицето на земята, която Бог сътвори. “Нечестивите ще загинат... ще изчезнат като дим ще изчезнат” (Пс. 37:20).

Изразът “мъчение”, споменат в Откровение 14:11, е превод от гръцката дума васанисмус, която д-р Янг определя като Васанос, името на един лидийски камък, за който се предполагало, че има качества, необходими за изпитване на метала. Идеята за мъчението е със съвсем второстепенно значение, тъй като истинското значение на тази дума е “проба” или “изпит”. Това е смисълът на думата, която се отнася за бъдещето наказание на непокаяните.

За това време на проба пророкът пише: “Ето, иде деня, който ще гори като пещ; и всичките горделиви, и всички, които вършат нечестие, ще бъдат плява, и този ден, който иде, ще ги изгори, казва Господ на силите, та няма да им остави ни корен, ни клонче” (Малах. 4:1). В тази последна проба непокаяните ще се срещнат директно с изискването на присъдата, изречена над човека още когато съгреши за първи път. “Понеже си пръст и в пръстта ще се върнеш” (Бит. 3:19).

Живот за всички времена

В святата Божия книга четем за народа, над който втората смърт не ще има власт” (Откр. 20:6). Четем също така, че “Те повече не могат да умират” (Лука 20:36).

Тук на тази земя човек е подложен на смърт. Всичко, което притежава живот, трябва да умре и тази остаряла земя е станала безкрайно гробище – градина на смъртта, в която всеки, че и най-прекрасният цвят, трябва да умре.

Но идва време, когато човешкото лице не ще бъде вече покривано с воала на скръбта, когато сърцето повече няма да се къса и да излива болката си в горчиви сълзи. Време, когато човек със свободно око ще гледа изгледа и славата на безсмъртието, без какъвто и да е страх от неизвестност, която тук постоянно ни гнети.

Човек не е в състояние да схване напълно какво значи това “вечен живот”, но той знае какво означава да умреш. Поради това може да размисли колко

сладък и щастлив би бил животът, ако никога не би имало страх от смъртта, та дори и мисъл за това.

В Святото Слово Бог е открил на човека живота в бъдещето в такава степен, колкото е необходимо за неговия живот от тази страна на вечността. Но безсмъртният живот от другата страна на гроба – животът, който се равнява на живота на Бога - ще се открие едва в светлото бъдеще, което човешката мисъл не може да си въобрази, нито човек може в сърцето си да си създаде представа за това.

Това безкрайно бъдеще ще се прекарва на земя, на която нито един жител никога няма да каже “болен съм” и където животът вече с нищо не може да се ограничи.

В домовете над слънцето, което осветлява тази земя, изкупените накрая ще бъдат поздравени с добре дошли; и тук заедно с Христос, Който беше мъртъв и пак е жив, и те ще живеят завинаги.

“И видях ново небе и нова земя; защото първото небе и първата земя преминаха... И чух силен глас от престола, който казваше: “Ето, скинията на Бога е с хората. Той ще обитава с тях; те ще бъдат Негови люде и сам Бог, техен Бог, ще бъде с тях. Той ще обърше всяка сълза от очите им и смърт не ще има вече; нито ще има вече жалеене, нито плач, нито болка; първото премина.” (Откровение 21:3,4)

Желаете ли да се информирате за живота от другата страна на гроба? Обърнете се към Библията, тази свята книга, чиито слова трябва да бъдат водач на всяко Божие дете, дотогава, докато не дойде време да Го “гледаме лице с лице”. Тогава сам Господ ще ни открие тайни, които се крият под крилото на вечността. Блажени онези, които слушат и спазват думите на пророчествата, записани на страниците на Свещеното Писание, докато не дойде онзи ден, когато Бог ще говори със Своите изкупени “както човек говори със своя приятел”.